

Erősnek lenni a jóság erejéből

Interjú *Martin Arnold* békekutatóval

Arnold úr, ön hatalmas, 1000 oldalas tanulmányt írt „A jóság ereje” címmel. Mit rejtőzik e fogalom mögött?

Az a tapasztalat, hogy bizonyos aktivitásokkal lehetséges nem csupán barátokat, hanem ellenfeleket is rávenni arra – mégpedig fenyegetések nélkül –, hogy elálljanak az erőszaktól vagy a jogtalanságtól.

Miféle aktivitásokról van szó?

Jóindulattal viseltetni mások iránt. Bátran és állhatatosan képviselni az igaz ügyet – anélkül, hogy megsértenénk a másikat, még szavakkal vagy lekezeléssel sem. És egyidejűleg számolni azzal, hogy a másik sértően fog viselkedni velünk. Aki tudja ezt, az fölkészülhet arra, hogy ne üssön vissza, hanem továbbra is jóindulatúan lépjen föl. Ez olyan határozottan történhet, hogy arra ösztönzi a többieket: ők is jóindulatúan és helyénvalóan reagáljanak.

Ez úgy hangzik, mint az „aktív erőszakmentesség”. „A jóság ereje” tehát a régi bor új tömlőben?

Kutatásaim szerint a sikernek egyáltalán nem az a legfontosabb eleme, hogy nem alkalmazunk erőszakot.

Hanem?

Az a legfontosabb, hogy keressük saját lehetőségeinket: Mennyiben vagyok részese annak, amit elutasítok? Aki megtalálja a saját részét-szerepét egy visszás helyzetben, az maga tehet valamit, tudniillik leépítheti ezt a részt. Ez bizonyos hatalmat ad: nem egyszerűen az tesz hatékonyra, erőteljessé, ha másokra hivatkozunk. Csak az hat „fertőzően”, ha mi magunk válunk tevékenyebbé a nagyobb szabadság, igazságosság és emberiség érdekében. A sikerhez vezető út további eleme: időben és jóindulatúan fölvenni a kapcsolatot a visszás helyzet többi résztvevőjével, hogy őket is cselekvésük megváltoztatására mozgósítsuk. Fontos, hogy ne maradjunk meg az ellenállásban, hanem pozitív dolgokat mozdítsunk elő, és konstruktív példával nyerjük meg a többieket.

Mindez nagyon kedvesen hangzik.

Valóban „kedves” is, de nem csupán az! Nagyon kemény dolog lehet ily módon küzdeni olyan ellenféllel, aki valóban ártani akar nekünk.

És aztán mégiscsak jóindulattal reagálni – ez azért meglehetősen sokat követel.

Senki sem követeli. Ez egyszerűen csak erősebb dolog, mint ártani másoknak. Lehet edzéssel növelni ezt a jóindulatot oly módon, hogy a hétköznapiakban is gyakoroljuk. A támadásokra való fölkészülésben hasznosak lehetnek a szerepjátékok. Például gyakoroltuk azt, hogyan keressük a barátságos szemkontaktust olyan rendőrökkel, akik brutálisan akarnak feloszlatni egy élőláncot.

Ez a modell olyan koncepciókra épül, amelyeket diktatúrák ellen alkalmaztak. Mit kezdhetiünk velük ma Németországban?

Jó kilátás van a sikerre mindenütt, ahol hiányos a szabadság, az igazságosság vagy az emberiség. És ilyen visszás helyzettel tömegesen találkozunk nálunk is.

A jóság erejével el lehet-e érni valamit a kapitalizmus visszásságaival szemben is?

Sőt azt gondolom, hogy ez az egyetlen, aminek egyáltalán van esélye. A jóság erejét elvileg minden konfliktusban alkalmazni lehet, a két személy közötti legkisebbektől a nemzetközi síkig. Belül jóindulatra és igazságosságra hajlít az ember. A konfliktusokban mindig emberekkel

van dolgunk. Az embertelen rendszerek is csak akkor működnek, ha emberek fönntartják őket.

Vannak erről saját tapasztalatai?

Első politikai tapasztalataimat az 1980-as években szereztem erről, miután megalapítottam Essenben az Élünk fegyverkezés nélkül! nevű akciócsoportot. Elértük, hogy elűzzük Essenből azt a katonai szemlét, amelynek során gyerekek fölmászhattak a páncélosokra.

Hogyan nyilvánult meg ekkor a jóság ereje?

Elkezdjük kinyitni a szánkat, és irogatni a városnak. Nyilvánosságra hoztuk a kérvényeinket. Kiállítást rendeztünk a társadalmi védekezésről mint a szövetségi hadsereg alternatívájáról. Senkit sem támadtunk, aki más véleményen volt. Kitartottunk azután is, hogy nem értünk el azonnali sikert.

Ön teológus. Tanulmánykötetének egyik célja azonban az volt, hogy vallási háttér nélkül is bemutassa ezt az elképzelést. Miért?

Mivel hiszem, hogy Isten az egész világ Istene. Ha Isten azt akarja, hogy a gyengék védelemben részesüljenek, s hogy az emberek együtt, ne pedig egymás ellen dolgozzanak, akkor léteznie kell lehetőségnek arra, hogy szembe szálljunk az ártással, a megsebzéssel és az öléssel anélkül, hogy mi magunk hozzájárulnánk az erőszak spiráljához. Ennek a támadó idegenekkel szemben is ígéretesnek kell lennie, és minden kultúrában-vallásban megtalálhatónak kell lennie. Különböző világnézeteket vontam be, hogy ily módon olyan modellt fejlesszek ki, amely sokak számára követhető.

Miriam Mahler

További információk: www.martin-arnold.eu
www.guetekraft.net

Forrás: Publik-Forum, 2013/13

